

Důvody:

Žalovaní trvají na mylném právním názoru první stolice, že, když žalobkyně při výkonu exekuce neohlásila k zabavovaným předmětům nároků vlastnických, naopak sama označila výkonnému orgánu zabavitelné předměty, v zájemném protokolu seznámené, a nabídla je k sepsání, svolila tím k soudnímu zabavení řečených předmětů a že tím pozbyla svých práv na zabavených předmětech vůči vymáhajícímu věřiteli. Sluší v této příčině přisvědčiti odvolacímu soudu, že tyto takto zjištěné počiny žalobkyně nelze považovati za vzdání se vlastnického práva k zabaveným předmětům, které nyní uplatňuje touto žalobou. Platíť o projevech vůle dle §u 876 obč. zák. předpis §u 869 obč. zák., aby byl projev vůle právoplatný, musil by býti učiněn svobodně, vážně, určitě a srozumitelně, neboť, nemá-li těchto náležitostí, nemůže vytvořiti ani práv, ani závazků. Zákon sám s prohlášením třetích osob při výkonu exekučního zabavení ohledně nároků, které si osoby tyto činí na zabavované předměty, nespojuje nijakých důsledků právních, nýbrž dává zřejmě podle instrukce pro výkonné orgány na jevo, že ohlášení nebo neohlášení takových nároků při výkonu exekučního zabavení má jedině význam pro rozsah prováděné exekuce. Ostatně vzdání samotné má vzhledem ku předpisu §u 1444 obč. zák. vždy jen význam jednostranného projevu, jenž, aby se stal závazným, potřeboval by přijetí druhou stranou (§§ 861, 939 obč. zák.). Jest nerozhodno, jaké okolnosti přiměly žalobkyni k jejímu chování při výkonu exekučního zabavení, ale jisto jest, že chováním tím nebyla způsobem, v §u 869 obč. zák. uvedeném, projevem její vůle, že se vzdává vůči vymáhajícímu věřiteli vlastnického práva k zabavovaným předmětům, aniž práva uplatňovati vlastnictví žalobou dle §u 37 ex. ř. Jistě tu je závažno, že jakákoliv prohlášení třetích osob při výkonu exekučního zabavení jsou pro samý výkon zabavení bez vlivu, že k výkonu dojde, ať vlastník mlčí, nebo mluví, a že otázka vlastnictví může býti vyřešena jedině rozepří podle §u 37 ex. ř. Z toho plyne, že v období výkonu exekuce vystupuje zřetelně jistá bezbrannost třetích osob ve příčině jimi tvrzených nároků vlastnických, že se zásah výkonné moci proti nim nedá odvrátiti ani mlčením ani lomením, že tedy jejich počiny právě v tomto období dlužno přijímati se zvláště přísnou kritičností, a že zejména, jde-li o konkludentní projevy, tím bedlivěji dlužno dbáti předpisu §u 863 odstavec druhý obč. zák.

Čís. 3597.

Dosavadní dlužník zůstává, jak v případě §u 1406 obč. zák., tak v případě §u 1409 obč. zák. zavázán, dokud nebyl zvláštním prohlášením, byť se i stalo jen konkludentním činem, ze závazku propuštěn. Pouhým přijetím nového dlužníka věřitelem se ještě nesproštuje.

(Rozh. ze dne 11. března 1924, Rv I 1473/23.)

Žalobkyně ujednala obchod o dodání zboží s veřejnou společností J. Smlouvou ze dne 20. prosince 1919 převzala onen obchod ke splnění nově utvořená veřejná společnost H., jejímiž veřejnými společníky byly osoby, různé od společníků firmy J. Veřejná obchodní společnost J. koncem roku 1919 zanikla. Žalobkyně zřídila dle úmluvy u banky akreditiv ku zaplacení kupní ceny. Zboží však nebylo dodáno, čímž žalobkyně utrpěla škodu, ježto akreditiv ležel po drahnou dobu u banky. Žalobu o náhradu škody proti bývalým veřejným společníkům firmy J. procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Je zjištěno, že obchod sardinkami původně byl dojednáán s firmou J. a není sporu o tom, že smlouvou ze dne 20. prosince 1919 onen obchod převzala ke splnění nově utvořená firma H., jejímiž veřejnými společníky byly osoby různé od společníků firmy J. Lze ponechat stranou otázku, zda byl převzat jenom tento obchod, jak má asi za to odvolací soud, odkazuje na § 1406 obč. zák., či zda nejde o případ §u 1409 obč. zák. (čl. 1 obch. zák.), totiž o převzetí jmění nebo podniku, neboť v obou případech zůstává dosavadní dlužník zavázán, pokud nebyl zvláštním prohlášením, byť i se stalo jen konkludentním jednáním (§ 863 obč. zák.) anebo zvláštní úmluvou (§ 1410 obč. zák.) ze závazku propuštěn. Stanoví totiž §u 1406 odstavec druhý obč. zák., že v případech pochybných jest pokládati převzetí dluhu, věřiteli prohlášené, za ručení v e d l e d o s a v a d n í h o d l u ž n í k a, a § 1409 obč. zák., že, kdo převezme jmění nebo podnik, odpovídá b e z ú j m y d a l š í h o r u č e n í z c i z i t e l o v a. Pouhým přijetím nového dlužníka, i kdyby se tedy skutečně bylo stalo, nebyla ještě nijak sprostěna firma J. svých povinností z dodací smlouvy. Jelikož plněno nebylo, ručí také ona, a jelikož byla rozpuštěna, její veřejní společníci (čl. 112 a 146 obch. zák.) za škodu z prodlení, nanejvýš též za útraty zřízení akreditivu, při čemž se připomíná k námitce dovolatele, že žalobkyně prý nezachovala se dle předpisu čl. 356 obch. zák., že žalobkyně volbu vykonala žalobou a že v tomto případě udělení dodatečné lhůty dle čl. 356 obch. zák. zapotřebí nebylo, jelikož firma J. před podáním žaloby (13. srpna 1920) již dávno neexistovala, obchod přenechala firmě jiné a od ní s p l n ě n í o č e k á v a t i se tedy vůbec nedalo. Za těchto okolností jsou žalovaní povinni, žalobkyni hraditi škodu z prodlení firmy J. a nahraditi jí tedy nejen provisi, nýbrž i úroky akreditovaného peníze.

Čís. 3598.

Obchodní zmocněnec jest oprávněn vyřizovati výtky ohledně prodaného zboží a povolovati následkem toho slevu z kupní ceny.

(Rozh. ze dne 11. března 1924, Rv I 1686/23.)